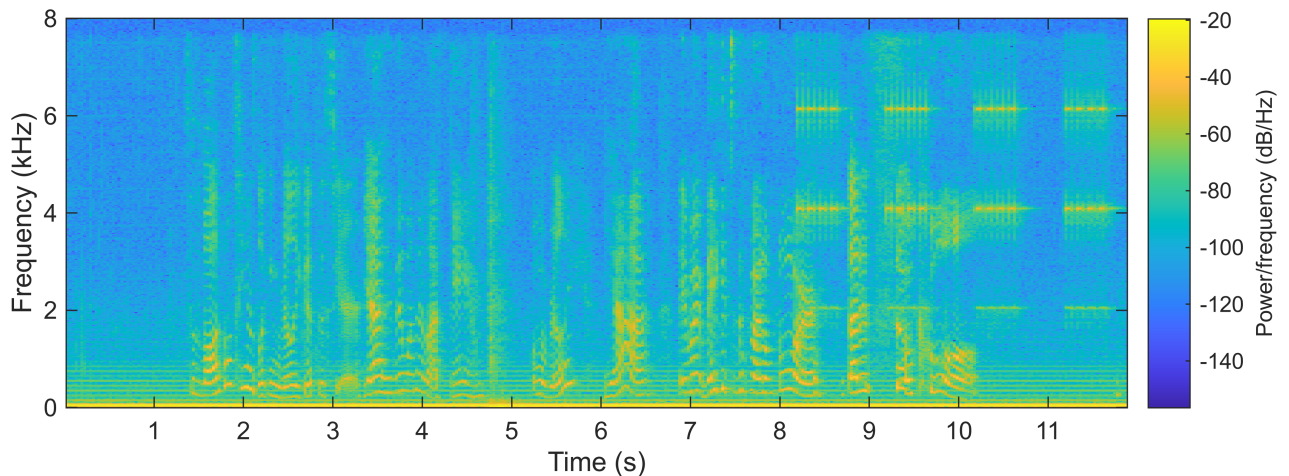

Wczytanie pliku i analiza spektrogramu

```
[x, fs] = audioread('data/noised.wav');

win_size = 1024;
figure('Position', [10 10 1200 400]);
spectrogram(x, blackman(win_size), win_size/2, [], fs, 'yaxis')
```


Na powyższym spektrogramie widać duży przedźwięk sieciowy 50Hz oraz także jego kolejne harmoniczne sięgające kilkuset herców. Dodatkowo w prawym górnym rogu spektrogramu widać prążki odpowiadające dzwonieniu budzika, które leżą na częstotliwościach około 2kHz, 4kHz oraz 6kHz, jednakże ich widmo jest rozmyte, przez co wchodzi ono na widmo mowy. Dlatego też zdecydowano się nie stosować do wycięcia głosu budzika jednego filtra dolnoprzepusowego o częstotliwości odcięcia około 2kHz, bo to by mocno zniekształciło dźwięki mowy, lecz zamiast tego postanowiono użyć 3 filtrów pasmowaporowych, aby wyciąć jedynie prążki odpowiadające budzikowi. Doświadczalnie dobrano następujące filtry:

- filtr górnoprzepustowy: $f_c = 555\text{Hz}$;
- filtr pasmowozaporowy: $f_l = 1,8\text{kHz}$, $f_h = 2,2\text{kHz}$;
- filtr pasmowozaporowy: $f_l = 3,5\text{kHz}$, $f_h = 4,6\text{kHz}$;
- filtr dolnoprzepustowy: $f_c = 5,2\text{kHz}$;

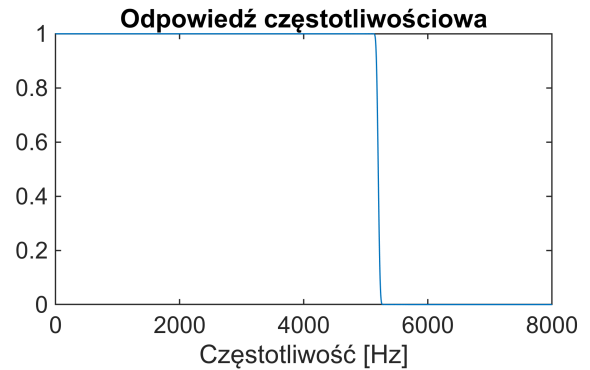
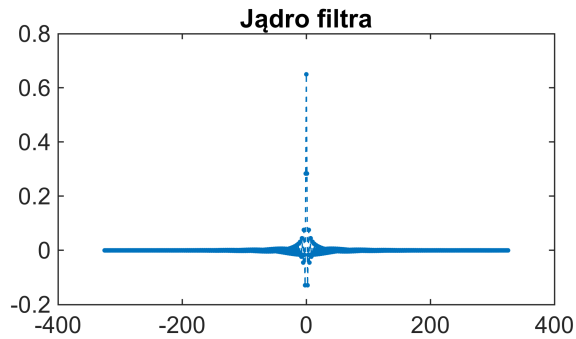
We wszystkich filtrach zastosowano stromość zbocza $f_b = 100\text{Hz}$. Powoduje to otrzymanie bardzo długiego jądra filtra, co też powoduje bardzo dużą liczbę obliczeń, jednakże są one prowadzone offline, a więc uznano, że można na to pozwolić, mając jako priorytet jak najlepszą jakość filtracji.

Przygotowanie i analiza charakterystyki filtrów

Poniżej pokazany jest proces generowania odpowiednich jąder przekształceń oraz wyświetlenie ich wartości i odpowiedzi częstotliwościowej każdego z otrzymanych filtrów.

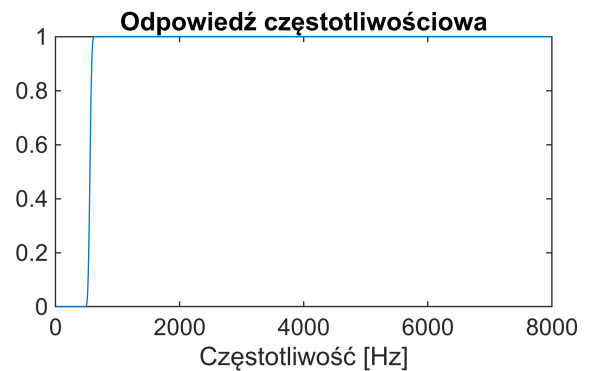
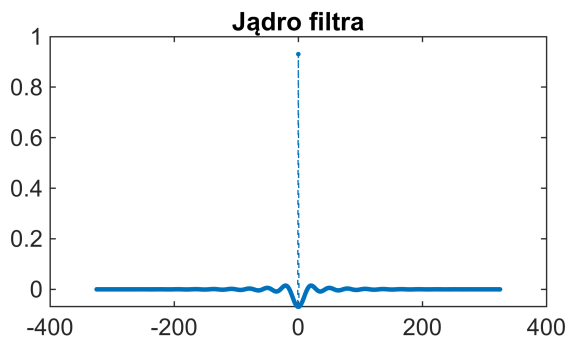
Filtr dolnoprzepustowy

```
fc = 5200; % częstotliwość odcięcia  
fb = 100; % stromość zbocza  
  
F_low = f_lowpass(fc, fb, fs);  
filtstat(F_low, fs);
```


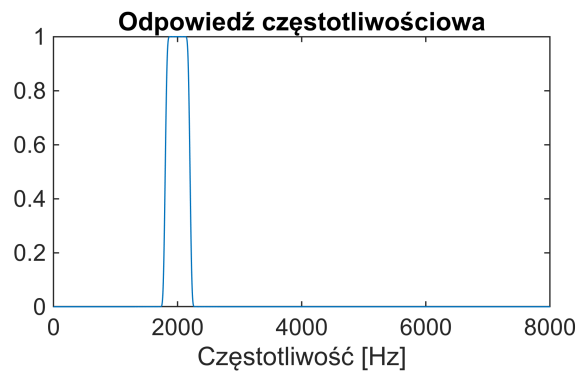
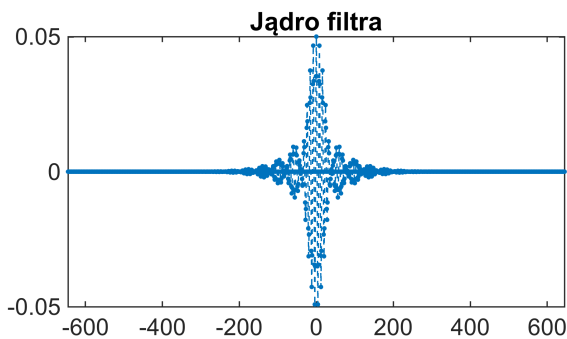
Filtr górnoprzepustowy

```
fc = 555;  
F_high = f_highpass(fc, fb, fs);  
filtstat(F_high, fs);
```

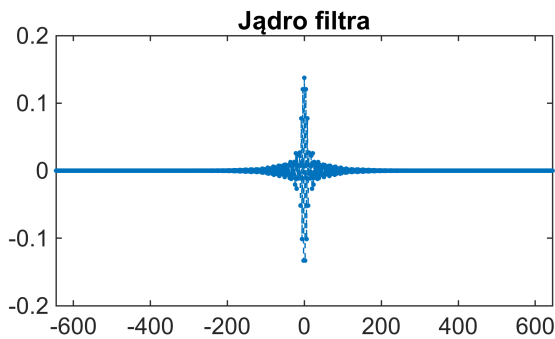

Filtry środkowoprzepustowe

```
f11 = 1800; fh1 = 2200;  
f12 = 3500; fh2 = 4600;  
  
F1_band = f_bandpass(f11, fh1, fb, fs);  
F2_band = f_bandpass(f12, fh2, fb, fs);  
  
filtstat(F1_band, fs);
```



```
filtstat(F2_band, fs);
```

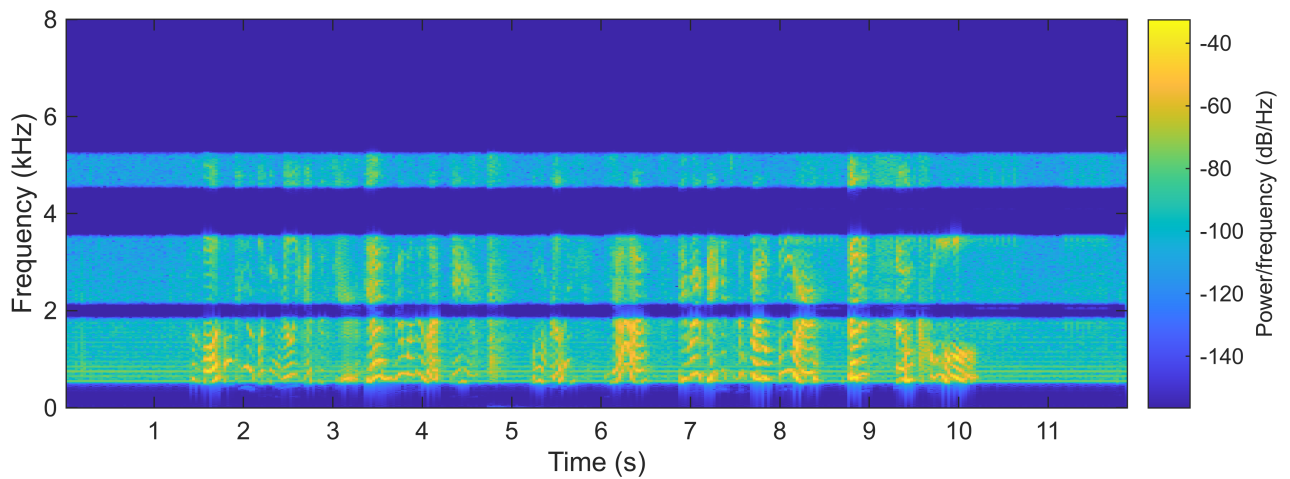

Filtracja sygnału

Mając wygenerowane powyżej maski filtrów środkowoprzepustowych można by było dokonać na nich inwersji spektralnej otrzymując w ten sposób filtry środkowozaporowe, a następnie odpowiednimi operacjami splotu utworzyć jedną maskę wspólnego filtra, który wyciąłby odpowiednie pasma. To podejście wymagałoby mniej obliczeń, gdyż wyznaczyłoby się splot (który jest kosztowny) masek tylko raz, a następnie wykonywałoby się tylko jeden splot z sygnałem. W tym przypadku jednak, skoro obliczenia i tak są prowadzone offline, pozwolono sobie na najprostsze zastosowanie odpowiednich sum i różnic splotów sygnału z poszczególnymi maskami filtrów. Jest to bardziej złożone obliczeniowo, ale łatwiejsze przy testowaniu różnych konfiguracji filtrów i ich ilości

```
x_filtered = conv(conv(x, F_high, 'same'), F_low, 'same') - conv(x, F1_band,
'same') - conv(x, F2_band, 'same') ;

win_size = 1024;
figure('Position', [10 10 1200 400]);
spectrogram(x_filtered, blackman(win_size), win_size/2, [], fs, 'yaxis')
```


Na spektrogramie widać, że sygnał został prawie całkowicie wycięty we wszystkich pasmach zaporowych. Wizualnie można stwierdzić, że częstotliwości graniczne filtrów zostały dobrane poprawnie, gdyż wycięto najbardziej znaczące harmoniczne przydźwięku sieciowego oraz dźwięku budzika.

Odtworzenie przefiltrowanego sygnału

```
sound(x_filtered, fs);
```

Na otrzymanym nagraniu nadal słychać cichy przydźwięk sieciowy, ale jest on znacznie słabszy niż poprzednio. Słychać, że nie jest to typowo niski brum, lecz jego kolejne wyższe harmoniczne. Niestety nie dałoby się wyciąć go w ten sposób bardziej, stosując jeszcze wyższe f_c , gdyż wtedy znacząco ucięłoby się sygnał mowy, którego moc najbardziej skupiona jest w paśmie około 1-2kHz. Sygnał budzika został znacząco wytłumiony, jednakże słychać nadal delikatne "stukanie", jego dźwięk zmienił się zupełnie, gdyż zostały wycięte z widma jego główne prążki, a pozostały tylko mało znaczące składowe, które normalnie odpowiadałyby tylko za barwę dźwięku. Dźwięki samej rozmowy zostały przytłumione, jednak nadal można w pełni zrozumieć ich treść. Zastosowane górne pasmo 5,2kHz jest większe niż w telefonii, jednak przez wycięcie pozostałych trzech pasm dźwięk jest bardziej przytłumiony niż w przypadku rozmowy przez telefon.

Zapis pliku wyjściowego

```
audiowrite('data/output.wav', x_filtered, fs);
```

Implementacja filtrów

Argumenty:

- f_c - częstotliwość graniczna (Hz)
- f_l, f_h - częstotliwości graniczne filtra pasmowego (Hz)
- f_b - szerokość pasma przejściowego (Hz)
- f_s - częstotliwość próbkowania sygnału filtrowanego (Hz)

Na początku funkcji dokonywana jest normalizacja częstotliwości f_c oraz f_b względem częstotliwości próbkowania. Następnie obliczana jest długość maski filtra M . Następnie w pętli wyliczane są kolejne wyrazy maski, przy czym środkowy wyraz jest wyliczany z innego wzoru, co pozwala uniknąć dzielenia przez 0.

```
function F = f_lowpass(fc, fb, fs)
    fc = fc/fs;
    fb = fb/fs;

    M = round(2/fb)*2;
    h = zeros(1, M+1);

    for i = 0:M
        if i == M/2
            h(i+1) = 2*pi*fc;
            continue
        end
        h(i+1) = sin(2*pi*fc*(i-M/2))/(i-M/2)*(0.42-0.5*cos(2*pi*i/M)
+0.08*cos(4*pi*i/M));
    end

    F = h/sum(h);

end
```

Filtr górnoprzepusowy jest otrzymywany na podstawie maski filtra dolnoprzepustowego o tej samej częstotliwości granicznej, poprzez dokonanie inwersji spektralnej, która polega na negacji wszystkich wyrazów maski oraz dodaniu 1 do środkowego wyrazu.

```
function F = f_highpass(fc, fb, fs)
    F = -f_lowpass(fc, fb, fs);
    F(round(length(F)/2)) = F(round(length(F)/2)) + 1;

end
```

Natomiast filtr środkowoprzepustowy otrzymuje się dokonując splotu na maskach odpowiednich filtrów dolno i górnoprzepustowego. W tej operacji uzyskuje się wektor o długości równej sumie długości obu masek minus jeden. Nie zastosowano tutaj argumentu "same" w funkcji *conv*, aby nie spowodować pogorszenia jakości filtru.

```
function F = f_bandpass(fl, fh, fb, fs)
    F = conv(f_lowpass(fh, fb, fs), f_highpass(fl, fb, fs));

end
```

Funkcje wyświetlające dane

```
function filtstat(f, fs)
    nfft = 10000;
```

```

f_ex = zeros(1, nfft);
f_ex(1:size(f, 2)) = f;

y = fft(f_ex);
f_base = linspace(0, fs/2, nfft/2+1);
amp = abs(y(1:nfft/2+1));
phase = angle(y(1:nfft/2+1));

figure('Position', [10 10 1200 300]);
subplot(121);
f_pad = [zeros(1, 5), f, zeros(1, 5)];
t_pad = (1:length(f_pad)) - round(length(f_pad) / 2);
plot(t_pad, f_pad, '.-');
title("Jądro filtra");
subplot(122);
plot(f_base, amp);
title("Odpowiedź częstotliwościowa");
xlabel("Częstotliwość [Hz]");
end

```